

JAARSTUKKEN

2021

Financiële samenvatting

De Jaarstukken zijn qua aard en omvang een complex document. Om het inzicht te vergroten hebben wij deze financieel-technische samenvatting op hoofdlijnen voor u toegevoegd. Op de volgende pagina's van deze financiële samenvatting treft u de volgende informatie aan:

- een samenvatting van het financiële resultaat van de programmarekening 2021;
- een toelichting op de belangrijkste verschillen tussen de begroting en het resultaat;
- een toelichting op de financiële positie per 31 december 2021.

De bedragen in de verschillende tabellen zijn opgenomen in duizenden euro's. In de bijlagen kunt u een begrippenlijst vinden met de definities van een aantal financiële begrippen in deze jaarstukken.

Overzicht baten en lasten 2021

Het overzicht van baten en lasten naar programma is als volgt. Voor een nadere toelichting op de afwijkingen per programma wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Vershil 2021
01 BEREIKBAARHEID	-2.795	-2.961	-166
02 ECONOMISCHE ONTWIKKELING	-793	-250	543
03 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	-6.602	-6.555	47
04 MILIEU	-1.062	-435	627
06 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-32.925	-30.600	2.325
07 ONDERWIJS & EDUCATIE	-3.673	-3.321	352
08 WONEN	176	93	-83
09 SPORT EN CULTUUR	-6.435	-5.532	903
10 VEILIGHEID	-2.000	-2.011	-11
11 TRANSPARANTE OVERHEID	-3.004	-3.203	-199
12 ALGEMENE DEKKING & ONVOORZIEN	61.453	62.286	833
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.339	7.510	5.172
01 BEREIKBAARHEID	1	23	22
02 ECONOMISCHE ONTWIKKELING	321	-74	-395
03 RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	350	595	245
04 MILIEU	543	799	256
06 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	720	604	-117
07 ONDERWIJS & EDUCATIE	155	155	0
08 WONEN	-23	-17	6
09 SPORT EN CULTUUR	590	539	-51
11 TRANSPARANTE OVERHEID	40	40	0
12 ALGEMENE DEKKING & ONVOORZIEN	235	-8	-243
Mutaties reserves	2.934	2.656	-277
Gerealiseerd resultaat	5.272	10.167	4.894

Resultaat 2021

Het begrote resultaat voor bestemming is € 2,3 mln. Het gerealiseerde resultaat is € 7,5 mln. Daarmee is het verschil tussen de begroting en realisatie € 5,2 mln. voordelig. In totaal is in de begroting uitgegaan van een onttrekking uit de reserves van € 2,9 mln. De realisatie betreft een onttrekking van € 2,7 mln. Een nadeel van € 0,3 mln. ten opzicht van de begroting. Het resultaat na bestemming komt daarmee op € 4,9 mln. voordelig. Dat is inclusief de ontvangen compensatie coronakosten van het Rijk à € 4,1 mln.. In het Raadsvoorstel bij deze jaarstukken wordt een

voorstel gedaan voor het bestemmen van het gerealiseerde resultaat na bestemming van € 10,2 mln.

Het voordelig resultaat van € 4,9 mln. ten opzichte van de begroting wordt grotendeels veroorzaakt door incidentele ontwikkelingen. Enerzijds omdat de extra inkomsten van het Rijk vanuit de decembercirculaire niet kon worden opgenomen in de begroting (€ 0,7 mln. voordeel), anderzijds omdat de coronapandemie een wissel heeft getrokken op de geplande uitvoering van exploitatie- en investeringsprojecten en zorgverlening. Deze hebben later in het jaar plaatsgevonden of zelfs niet. De verdere merendeels incidentele voordelen zitten daarbij voornamelijk bij programma 'Maatschappelijke ondersteuning' (€ 2,2 mln. voordeel), 'Milieu' (€ 0,9 mln. voordeel) en 'Sport en cultuur' (€ 0,8 mln. voordeel).

De extra kosten als gevolg van de getroffen maatregelen ter bestrijding van de gevolgen van de coronapandemie zijn gecompenseerd door het rijk en daarmee voor de gemeente Wageningen beperkt gebleven.

Nadere toelichting op het resultaat

Hieronder volgt een toelichting op de onderwerpen die de meest significante afwijkingen over 2021 hebben veroorzaakt.

Directe coronakosten € 486.00 (voordeel)

De gemeente Wageningen heeft ook in 2021 extra maatregelen getroffen ter bestrijding van de gevolgen van de coronapandemie. Hiervoor is ruimschoots gecompenseerd. Het voordeel bedraagt per saldo € 486.000, gespecificeerd:

Overzicht coronakosten en compensatie (x € 1.000)	Realisatie 2021
Extra kosten	-3.287
Misgelopen opbrengsten	-1.092
Totale kosten in 2021	-4.380
Rijk	4.136
Provincie	65
Budgetoverhevelingen i.r.t. coronacompensatie vanuit 2020 naar 2021	665
Totale compensatie in 2021 (incl. budgetoverhevelingen)	4.866
Totaalsaldo	486

Deze per saldo nadelige coronakosten zijn niet geraamd. Hieronder volgt een nadere toelichting op de verschillende onderdelen.

Extra kosten € - 3.287.000

De extra kosten betreffen grotendeels de verstrekte uitkeringen in het kader van de Tijdelijke overbruggingsregelingen noodzakelijke kosten (TONK) en zelfstandige ondernemers (TOZO) binnen het product Sociale zekerheid (€ 1,8 mln.), Compensatie kosten ondernemers/verenigingen voor controleren Coronatoegangsbewijs (€ 0,1 mln.), coronagerelateerde inhuur (€ 0,8 mln.), Subsidie (compensatie niet doorgaan van) eenmalige culturele activiteiten (€ 0,2 mln.), coronamaatregelen verkiezingen (€ 0,1 mln.), steun Junushof (€ 0,1 mln.) en overigen (€ 0,2 mln.).

Misgelopen opbrengsten € - 1.092.000

Als gevolg van de coronacrisis zijn er minder parkeeropbrengsten gerealiseerd (€ 0,2 mln.), hebben minder veerdiensten plaatsgevonden waardoor opbrengsten Lexkesveer zijn misgelopen (€ 0,2 mln.), zijn huuropbrengsten van sportaccommodaties kwijtgescholden (€ 0,3 mln.), zijn leges-, precario- en toeristenbelastingopbrengsten misgelopen (€ 0,2 mln.) en is meer bijgedragen aan sportfondsen als gevolg van mislopen van inkomsten (€ 0,2 mln.).

Compensatievergoedingen Rijk € 4.135.000

In 2021 is er via het gemeentefonds € 1,9 miljoen binnengekomen ter compensatie voor corona. De grootste posten binnen het compensatiepakket over het volledige jaar waren: Tijdelijke

Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK) (€ 589.000) en lokale culturele voorzieningen (totaal € 528.000). In 2021 is niet zoals in 2020 een voorschot verstrekt voor compensatie inkomstenderving. Deze compensatie zal volledig in 2022 worden verstrekt. De precieze verdeling van deze middelen over gemeenten is nog niet bekend. De commissie BBV heeft over het meenemen van nog te verwachten compensatie vanwege Covid-19 aangegeven dat geen voldoende nauwkeurige en betrouwbare schatting te maken is om deze compensatie al mee te kunnen nemen in de Jaarrekening 2021. De compensatie die we in 2022 zullen ontvangen over 2021 wordt daarom meegenomen in de Jaarrekening 2022. Naast deze algemene uitkering zijn ook voor € 2,2 mln. aan specifieke uitkeringen ontvangen als tegemoetkoming voor de gevolgen van de coronamaatregelen.

Compensatievergoeding Provincie € 65.000

Dit betreft verkregen subsidie van de Provincie ter compensatie van steun aan theater Junushoff

De coronakosten, misgelopen opbrengsten en compensatievergoedingen zijn als volgt verantwoord in de programma's:

Pr	Omschrijving programma (x € 1.000)	Extra kosten	Misgelopen opbrengsten	Compensatie-vergoedingen	Budgetoverhevelingen 2020	Totaal
01	BEREIKBAARHEID	0	-356	0	0	-356
02	ECONOMISCHE ONTWIKKELING	0	-22	0	0	-22
03	RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	-805	0	142	0	-663
04	MILIEU	0	0	0	0	0
06	MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-1.765	0	1.414	320	-31
07	ONDERWIJS & EDUCATIE	0	0	0	0	0
08	WONEN	0	0	0	0	0
09	SPORT EN CULTUUR	-259	-522	587	290	96
10	VEILIGHEID	-102	0	102	0	0
11	TRANSPARANTE OVERHEID	-83	0	0	55	-28
12	ALGEMENE DEKKING & ONVOORZIEN	-273	-192	1.956	0	1.491
0	Saldo van baten en lasten	-3.287	-1.092	4.201	665	486

Voor een nadere toelichting op deze posten wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening waar de coronakosten per programma zijn uiteengezet onder de desbetreffende producten.

Onderbesteding op eenmalige (project)budgetten € 3.846.000 (voordeel)

In 2021 resteert een voordeel op eenmalige (project)budgetten van in totaal € 3,8 mln. Dit is hoger dan in andere jaren, met name als gevolg van de coronacrisis. Hierdoor is bij verschillende eenmalig beschikbaar gestelde (project)budgetten vertraging in de uitvoering ontstaan.

Met RIB 22.0100259 is de Raad geïnformeerd over de voorstellen tot budgetoverhevelingen, totaal afgerond € 3,8 mln.

In het raadsbesluit bij deze jaarrekening wordt voorgesteld om voor € 3,8 mln. aan budgetten bij de resultaatbestemming over te hevelen naar 2022.

Voor een nadere toelichting op het gerealiseerde voordeel per programma, wordt verwezen naar het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening waar de realisatie op de eenmalige (project)budgetten zijn uiteengezet onder de desbetreffende producten.

Financiële positie

Weerstandscapaciteit

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze jaarstukken is weergegeven dat de werkelijke weerstandscapaciteit uitkomt op 14,9%. Dat ligt boven de door de Gemeenteraad bepaalde ondergrens van de benodigde weerstandscapaciteit van 8,5%. Door de in de begroting 2022 verwachte overschotten tot en met 2024 zal naar verwachting de weerstandscapaciteit de komende jaren verder stijgen. Voor een nadere uiteenzetting verwijzen wij u naar de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Overige kengetallen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van een aantal belangrijke financiële kengetallen. De wettelijk verplichte kengetallen zijn: netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De kapitaallastenratio is een kengetal van gemeente Wageningen zelf.

(Alle getallen zijn percentages)	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	35,12	56,62	27,06
Netto schuldquote gecorrigeerd	30,58	51,78	22,48
Solvabiliteitsratio	41,11	31,92	50,42
Structurele exploitatieruimte	6,19	-1,06	7,72
Grondexploitatie	0,53	-1,85	-0,06
Belastingcapaciteit	109,76	105,08	105,08
Kapitaallastenratio	5,57	6,68	5,26

Toelichting bij de kengetallen

Per kengetal geven we hieronder aan hoe het zich verhoudt tot de (streef)norm. Om de inzichtelijkheid te vergroten, begint ieder kengetal met een korte uitleg.

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Om duidelijk te maken wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast, wordt de netto schuldquote berekend zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Voor het kengetal Netto schuldquote, zonder en met correctie, geldt de norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 90%.

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Voor het kengetal Solvabiliteitsratio wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen scoort niet lager dan 30%.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor het kengetal Grondexploitatie wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 20%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.

Bij een jaarrekening is er geen sprake van een raming na het rekeningjaar, dus kan de beoordeling alleen goed zijn (als het rekeningjaar boven de 0 uitkomt), of onvoldoende (als het rekeningjaar onder de 0 uitkomt). Bij de jaarrekening geldt deze beoordeling overigens enkel voor de cijfermatige uitkomst van het kengetal.

Voor de structurele exploitatieruimte geldt de streefnorm: de structurele exploitatieruimte van Wageningen is minimaal 0%.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoons-huishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Voor het kengetal Belastingcapaciteit geldt de streefnorm: de Wageningse belastingcapaciteit is niet meer dan 105%.

De kapitaallastenratio

De kapitaallastenratio is de verhouding van de kapitaallasten ten opzichte van de totale exploitatielasten. Dit is een eigen kengetal van Wageningen. Voor het kengetal kapitaallastenratio geldt een voorlopige ratio van maximaal 12%.